

Brev nr. 3

Salten Hydrogennettverk

Hva skjer på hydrogenfronten i Salten?

En oppsummering pr. april 2020

Som nevnt i de to forrige brev vil vi fra tid annen informere litt om det vi har kjennskap til når det gjelder hydrogen som null-utslippsløsning, både konkrete prosjekter, studier og muligheter. Dette er ingen komplett og fyllestgjørende informasjon.

1. Hydrogen som drivstoff på nye ferger på sambandet rv. 80, Bodø-Røst-Værøy-Moskenes

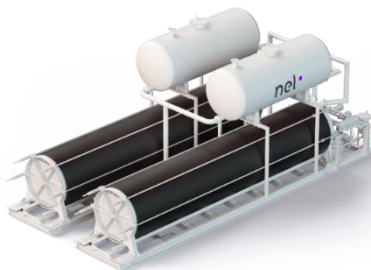
Staten vegvesen (SVV) forbereder nå anbudet på to nye ferger på sambandet Bodø-Værøy-Røst-Moskenes. Fergene skal settes i drift i 2024 og vil erstatte de to fergene som går der i dag. Før anbudet kunngjøres må det godkjennes i Samferdselsdepartementet. På opplysning fra SVV vil det kunne skje i mai. Men situasjonen med Corona-virus kan forårsake forsinkelser.

SVV vurderer hydrogen-elektriske drift på fergene i dette sambandet. For å få erfaring har SVV allerede inngått en utviklingskontrakt med rederiet Norled om bygging av en ferge som skal bruke flytende hydrogen som drivstoff. Denne fergen er under bygging og skal settes i drift i Rogaland i løpet av 2021.

Glomfjord Hydrogen har nå utarbeidet et forretningskonsept basert på budsjettpriser fra teknologi-leverandører. Planen er å bygge elektrolyseanlegg for produksjon av hydrogengass og kjøleanlegg for å gjøre gassen flytende, lokalisert i Glomfjord Industripark.

Flytende hydrogen har en temperatur på $-253\text{ }^{\circ}\text{C}$. Fordelen med flytende hydrogen er at man kan frakte større mengder pr. volumenhet sammenlignet med frakt av hydrogengass.

Flytende hydrogen skal så fraktes i spesialbygde tankbiler til Bodø havn for bunkring på fergene. Realiseres prosjektet vil det også bli gass tilgjengelig til hydrogenfyllstasjon for biler i Bodø og eventuelt tog.

Eks. på moderne elektrolyseanlegg
(kan utvides suksessivt med flere elektrolysører)

Eks. på kjøleanlegg for flytendegjøring

2. Miniseminar på Inndyr 14. november. Tittel: Bærekraftig utvikling; er vi på riktig vei.

Meløy Utvikling og Kigok på Inndyr samarbeidet om å arrangere dette miniseminalet.

Det var to tema på dette seminaret, nullutslippsløsning (hydrogenteknologi) for oppdrettsnæringen og hva kan man gjøre med fiskeslam.

Målgruppen for seminaret var primært oppdrettsnæringen, men også for Næringsnettverket i Salten. Det var rundt 30 deltagere på seminaret.

3. Undervisningsopplegg i videregående skoler: Hydrogen og nye energiløsninger.

I samarbeid mellom Meløy Utvikling/Glomfjord Hydrogen og kjemilærerne i Meløy videregående skole ble det igangsatt høsten 2019 et undervisningsopplegg om hydrogen og nye energiløsninger under Lektor 2-ordningen.

I tillegg fikk elevene også et oppdrag fra Glomfjord Hydrogen. Det ble gitt to oppdrag. Det ene var å lage en brosjyre eller folder som forklarer hva hydrogen er, hvordan det produseres og hva det brukes til. Det andre var elektrolyseforsøk i skolens laboratorium.

I februar besvarte elevene oppdraget på en fagdag lagt til Glomfjord Industripark. Elevene fikk foredrag om aktuelle hydrogenprosjekter og omvisning i solcellefabrikken til Norwegian Crystals. Fagdagen ble avsluttet med presentasjoner av elevene om det de har gjort så langt med oppdragene.

Vi mottok tre forskjellige nettsider, en folder og en plakat som svar på oppgaven.

Her presenterer elevene ved Meløy videregående skole nett-siden de har laget om hydrogen

Ved å høyre-klikke og så trykke på «Åpne hyperkopling» kommer nettsidene opp:

<https://jonnev9.wixsite.com/hydrogen>

<https://hansolav18.wixsite.com/hydrogendrift>

<https://petterthedybvik.wixsite.com/hydrogen>

4. Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser ved hjelp av hydrogen.

I Brev 1 ble det kommentert hvordan man på bygge- og anleggsplasser kan erstatte diesel og propan med hydrogen.

Det ble initiert en skisse til et miniseminar i samarbeid med Indre Salten Energi (ISE). Dette seminaret skulle legges til Fauske. Målgruppen er bygge- og anleggsbransjen, og generelt næringsnettverket.

Planen var å avvikle dette seminaret vinteren 2020. Men på grunn av situasjonen forårsaket av Corona-virus er dette skrinlagt.

Imidlertid planlegger Bodø kommune å arrangere til høsten et seminar med dette tema.

Nettverk

a) Petro Arctic og Kunnskapsparken i Bodø har tatt initiativ til å etablere et energinettverk med tittel Energi i Nord. Ambisjonen er å få til økt produksjon av ren energi basert på vannkraft, hydrogen og vindkraft i nord.

b) Det er etablert et Fylkesnettverk for hydrogen i regi av Norsk Hydrogenforum. Bodø kommune deltar i dette nettverket.

c) Det er levert inn søknad til Kolarctic finansiering om støtte til et forprosjekt som skal se på mulighetene for å etablere en grønn (utslippsfri) transportkorridor mellom Bodø og Murmansk gjennom Sverige og Finland. Saltdal kommune er leadpartner av prosjektet som skjer i samarbeid med Bodø kommune, Salten regionråd og andre medlemmer i Barents Road.

c) Bodø kommune jobber med å bygge opp en temabasert oversikt for bruk av hydrogen. Hensikten er å spre kunnskap og vise til muligheter med hydrogen som null-utslippsløsning.

Avslutning på prosjekt Salten Hydrogennettverk

Dette prosjektet fikk støtte fra Miljødirektoratet sitt program Klimasats. Handlingsplanen la opp til aktiviteter over en prosjektperiode på ett år.

Oppstart skjedde i april 2019 og avsluttes nå i april 2020.